

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
-----------------	---

I. POČÁTKY A ROZVOJ PRVOTNÍ SPOLEČNOSTI

– LOVCI, RYBÁŘI A SBĚRAČI	8
---------------------------------	---

L. Košnar

Starší doba kamenná – paleolit (asi 450000 – 8000 př. n. l.)	8
Střední doba kamenná – mezolit (asi 8000 – 5000/3000 př. n. l.)	9
II. První zemědělci a chovatelé. První kovy	11
Mladší doba kamenná – neolit (asi 4500 – 1900/1800 př. n. l.)	11

III. CIVILIZACE DOBY BRONZOVÉ. POČÁTKY ŘEMESEL

L. Košnar

Starší doba bronzová (asi 1900 – 1500 let př. n. l.)	15
Střední doba bronzová (asi 1500 – 1250 př. n. l.)	15
Mladší doba bronzová (asi 1250 – 700 př. n. l.)	17

IV. FORMOVÁNÍ A ROZVOJ KELTSKÉHO

A GERMÁNSKÉHO ETNIKA V DOBĚ ŽELEZNÉ	19
---	----

L. Košnar

Starší doba železná – období halštatské (7. – 6. století př. n. l.)	19
Mladší doba železná – období laténské (5. – 1. století př. n. l.)	21
Zformování germánských kmenů (5. – 1. století př. n. l.)	24
Společenská struktura Germánů v předřímském období	25
Postup germánských kmenů	26

V. ROZPAD RODOVÝCH VZTAHŮ A VZNIK KMENOVÝCH SVAZŮ U GERMÁNŮ. STŘET „BARBARŮ“ A ŘÍMSKÉHO IMPÈRIA	27
<i>L. Košnar</i>	
Vztahy římského impéria a germánských kmenů v první polovině prvního tisíciletí n. l.	27
 VI. FRANSKÁ ŘÍŠE ZA MEROVEJČŮ (konec 5. století – začátek 8. století)	36
<i>L. Košnar</i>	
Počátky franské říše	36
Společenské poměry v době vzniku franské říše	37
Územní expanze franské říše	38
Společenské poměry ve franské říši doby merovejské	40
Hospodářský a společenský vývoj na území východně od Rýna	42
Slované	45
 VII. ZAČLENĚNÍ KMENŮ VÝCHODNĚ OD RÝNA DO FRANSKÉHO STÁTU (začátek 8. století – polovina 9. století)	47
<i>M. Bláhová</i>	
Vnitřní poměry ve franské říši na počátku 8. století	47
Hospodářské poměry a hmotná kultura franské říše za posledních Merovejců a prvních Karlovců	47
Společenské poměry ve franské říši, vznik lenního systému	52
Expanzivní politika franské říše	54
Společenské poměry v Bavorsku a v Alamanii	55
Karlovcí na franském trůně	56
Karel Veliký	58
Společenské poměry Sasů a jejich podmanění Franky	59
Konečné podmanění bavorského kmenového vévodství Karlem Velikým	60
Války proti Avarům	61
Správa a právní poměry ve franské říši za Karla Velikého	61
Franská expanze na území Slovanů	62
Rozdělení franské říše	63
Kulturní úroveň franské říše	64

X. VÝVOJ NĚMECKÝCH ZEMÍ VE 13. STOLETÍ 104

J. Žemlička

Štaufsko-welfské dvouvládí a kuriální diplomacie	104
Zápasy Fridricha II.	108
Rozvoj středověké ekonomiky ve 13. století a vzestup měst.	111
Interregnum a první Habsburkové	115
Německá společnost ve 13. století	119
Kultura	122

XI. NĚMECKÉ ZEMĚ V POZDNÍM STŘEDOVĚKU 124

J. Spěváček

Nástup lucemburské dynastie k moci ve střední Evropě	124
Přechodné období hospodářského a kulturního rozkvětu za vlády Karla IV.	128
Zlatá bula Karlova a stabilizace vnitroříšských vztahů	130
Základní rysy hospodářského vývoje v Říši v poslední čtvrtině 14. a v první třetině 15. století	131
Papežské schisma a jeho vliv na situaci v Říši. Konciliární hnutí	132
Václav (IV.) a Ruprecht Falcký	133
Zikmund Lucemburský	133
Rozvoj vzdělanosti a kultury	134

XII. ZALOŽENÍ HABSBUŘSKÉ MONARCHIE 139

M. Bláhová

Habsburkové opět na římském trůně	139
Hospodářské poměry	143
Vzdělání a kultura	144
Architektura a výtvarné umění. Slavnosti a kultura všedního dne	147

Panovníci (východo) franské a Římsko-německé říše ve středověku 150

Výběrová bibliografie k dějinám a kultuře německy mluvících zemí
od počátků osídlení do konce středověku 153

VIII. VZNIK A UPEVNĚOVÁNÍ NĚMECKÉHO STÁTU	
(polovina 9. století – polovina 11. století)	69
<i>M. Bláhová</i>	
Počátky německého národa	69
Společenské poměry v říši východofranské	70
Politický vývoj ve východní části franské říše	71
Německá expanze do slovanských oblastí	74
Vnitřní poměry v otonské Říši za Oty I.	75
Církev	76
Italská politika otonské Říše	77
Počátky vlády Oty II.	78
Povstání Slovanů	78
Vnitřní poměry v Říši po smrti Oty II.	79
Hospodářské poměry v německých zemích v 11. století	80
Východní politika Římsko-německé říše za Jindřicha II.	81
Nástup sálských panovníků na římsko-německý trůn	82
Kultura otonského a raně sálského období	83
IX. VÝVOJ NĚMECKÝCH ZEMÍ V LETECH 1056-1197	86
<i>M. Bláhová</i>	
Hospodářské a společenské poměry ve druhé polovině	
11. století. Vznik měst	86
Vnitřní poměry v Říši na počátku vlády Jindřicha IV.	90
Boj o investituru	91
Vnitřní poměry v Říši po smrti Řehoře VII. „Boží mír“	93
První křížová výprava	93
Konkordát wormský	94
Ohlas boje o investituru v literatuře a ve výtvarném umění	95
Situace v Říši po smrti Jindřicha V.	96
Nástup štaufské dynastie na říšský trůn.	
Druhá a třetí křížová výprava	96
Křížová výprava proti Slovanům	97
Východní expanze Římsko-německé říše	98
Vznik rakouského a štyrského vévodství; počátky Tyrol	100
Společenské poměry v německých zemích	
za vlády Fridricha I. Barbarossy	100
Kultura německých zemí ve 12. století	101
Italská politika Fridricha Barbarossy	102
Jindřich VI.	103